

MÁTÉ ÁGNES
 EGY KORA ÚJKORI
 SIKERKÖNYV
 TÖRTÉNETE

15-16. századi szövegvariánsok és fordítások
 Eneas Silvius Piccolomini
Historia de duobus amantibus
 című szerelmes regényéből

M: ligha van érdekesebb téma a szerelemnél. Ebben a kötetben egy szerelmespár, Eurialus és Lucretia érzelmei mellett szó van az őket megalkotó humanista, Eneas Silvius Piccolomini latin klasszikus szerzők iránti szenvedélyéről, valamint számos neves és névtelen másoló, nyomdász és fordító munkájáról, amelyeket az előbbi két szenvedély ihletett. Az olvasó e szerelmek diadalmenetének lehet tanúja, nyomon követheti, hogyan terjedt el az állítólag Sienában megesezt történet egy Bécsújhelyen keletkezett levél segítségével Rómától Párizsig és Koppenhágától Krakóig, majd Sárospatakig, nagyjából másfél évszázad alatt. Cupidónak e diadalmenetében írástudók seregei vonulnak fel, részben mint a győztes had katonái, részben mint a zsákmány, akikből rabszolgák lettek. A kötet lapjain a szerelem e szolgáinak filológiai erőfeszítéseivel ismerkedhetünk meg: a nehézségekkel, amelyeket Piccolomini szövegének s a klasszikus szerzőknek a megértése okozott számukra, a kézzel másolás fáradságos munkájával, olykor kritikus és néha kissé pironkodó fordítói magatartásokkal, amelynek eredményeként nyolc nyelven tizenhat fordítása készült *A két szerelmes történetének* a 16. század végéig.

A kötetben tárgyalt fordítások közül tizenkettő esetében itt olvasható az első kísérlet arra, hogy egy-egy olasz, angol, francia, magyar vagy dán nyelven keletkezett szöveg latin forrását azonosítsa az irodalomtörténet.

A szerző, Máté Ágnes (PhD, 2011) ezeknek az írástudóknak a seregéhez csatlakozva hét fejezetben kalauzolja végig olvasóit a kacsaringós utakon, amelyek az Alpok déli lábától az Appennini-félszigeten és Közép-Európán át végül Londonig vezetnek a borítón látható frank Eurialust és a sienai Lucretiát.